Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite:
Haasio, A. 2019. Oodi hiljaisuudelle. Ilkka 15.2.2019, 20.

SeAMK
SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Oodi hiljaisuudelle

Kolumni

Ari Haasio
Filosofian tohtori ja SeAMK:in yliopettaja

Se on valoisa, moderni ja avara, kaikille avoin kansalaisten kohtauspaikka. Se on kerrassaan ainutlaatuinen arkkitehtuuriltaan ja tiloiltaan. Se on Oodi, Helsingin keskustakirjasto. Kirjasto, jota kaikki suitsuttavat ja jossa minä ahdistun.

Oodi on liian meluisa, valoisa ja hallimainen. Siellä ei ole nurkkaa, johon käpertyä kirjan kanssa tai hyllyväliä, jossa selailla rauhassa mielenkiintoisa opuksia. Oodi on enemmänkin puolityhjiä hyllyjä täynnä oleva halli, jossa on myös kirjoja. Siellä liikkuessa tuntuu siltä kuin vaeltelisi valtaisassa kirjakaupassa tiedon, tieteen ja kulttuurin kehdon sijaan.

Oodista puuttuu se, mitä eniten haen kirjastosta: rauha vetäytyä tiedon ja tarinoiden maailmaan keskellä kiireitä.

On hyvä, että kirjasto tarjoaa monipuolisesti erilaisia palveluja kuntalaisille, mutta mihin jäi ajatus rauhallisesta kulttuurin keitaasta. Ajatus kansalaisten olohuoneesta on oikea, mutta kyse on loppujen lopuksi siitä, unohtuuko kirjaston perimmäinen tehtävä.

Minun kirjastoni on tiedon, viihteen ja kulttuurin mekka, jossa kirjallisuus, elokuvat ja musiikki ovat etusijalla.

Jos kirjastoa kehitetään vain "kaikkee kivaa kansalaisille" -periaatteella, saattaa osa kirjaston ystävistä kaikota.

Kaiken ohi kiitävän avaruusromun ja tiedon valtateiden ruuhkien keskellä meillä on oltava myös pysäkkejä, jotka mahdollistavat keskittymisen kulttuuriin ja asioiden pohtimisen.

Kirjastolain mukaan sivistyksen ja kulttuurin edistäminen on yksi keskeisimmistä kirjaston tehtävistä. Minusta se on ehkäpä keskeisin - vain sivistynyt kansa kykenee kehittämään omaa kulttuuriaan.

Kirjaston tulee edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Lain mukaan kirjaston tulee myös tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Asian voi ymmärtää monin tavoin.

Onko kyse siitä, että kirjastoista tehdään kohtauspaikkoja, joista voi myös lainata kirjoja vai pyritäänkö kirjaston perusidea pitämään hengissä.

Kohtauspaikka ja monipuoliset palvelut eivät edellytä markkinahumua. Jos kirjastoa kehitetään vain "kaikkee kivaa kansalaisille" -periaatteella, saattaa osa kirjaston ystävistä kaikota.

En ole tippaakaan kateellinen helsinkiläisille vaan pikemminkin tyytyväinen siitä, että meillä on Apila sekä tunnelmallisia pieniä kirjastoja ympäri maakuntaa.

Ajatelkaa vaikka Lapuan pääkirjastoa Vanhassa Paukussa - täynnä tunnelmaa, perinteitä ja mahdollisuuksia.

Apila taas on moderni kohtauspaikka keskellä Seinäjoen sykettä, avaruuden pääkaupungin kulttuurin kehto. Ja ennen muuta siellä on mahdollisuus rauhoittua, siirtyä kirjan siivin tiedon ja tarinoiden maailmaan. kaikessa rauhassa, ulkomaailman hälyn unohtaen, ja silti se on kansalaisten viihtyisä olohuone.